

SLOVENE

== Cene inzeratov: ==
Prvotipna petlinna vrsta mali
oglas po K 4.— in K 6.—,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po K 8.—, postana itd.
po K 12.—.

Pri večjem naročilu popust.

Izjava vsak dan izvzemši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga. Varnost KSL.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici šte. 6/III. Rukopisi se ne vračajo, nestrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. tel. št. 50, upravn. št. 528.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. ljubljanske št. 550 za zaračunino in št. 349 za agense, zagreb 39,011, maribor 7563, praške in dana 24,797

Konferenca male entente.

Nikola Pašić sklicuje nekako konferenco takozvane male antante v Belgrad, da bi se določile skupne smernice, ki naj se jih drže Srbija, Čehoslovaška in Rumunija na genovski konferenci, kar se tiče odnosov do Rusije.

Kolikor želimo tem posvetovanjem uspeha, toliko nas navdajajo resni dvomi, ali bo konferenca treh držav male antante imela kaj realnega uspeha, ako bo Pašić nadaljeval dosedanje smernice naše notranje in zunanje politike.

Genovska konferenca bo ali sovjetsko vlado v Rusiji priznala ali pa ne; v prvem slučaju bo rodila vsaj skromen rezultat, v drugem pa sploh nobenega, ampak bo svetovni položaj le še poslabšala. Mi vemo, da je Anglija za priznanje sovjetske vlade. Iz ruskih boljševiških listov vemo, da se je izvršil tam velik notranji socialnogospodarski preobrat. Podjetja se bodo tam doglednem času razdelila v socializirana državna podjetja pod vodstvom državnih gospodarskih organov in v svobodna podjetja, ki se bodo mogla voditi celo od akcijskih družb s soudeležbo inozemskega kapitala pod primerno kontrolo ali pa soudeležbo države. Na drugi strani bo stalo strokovno organizirano delavstvo, ki bo pač tudi sokontroliralo produkcijo, toda pod čisto drugačnimi pogoji kakor v prejšnjih anarhistično-demagoških razmerah, to je, vpoštevajoč potrebo povečanja nacionalne produkcije in iz tega izvirajočih dolžnosti delavskega razreda. Kmetijstvo se že danes razvija v smeri proti večanju posesti podjetnejšega mužika in pod trgovsko-pridobitnimi vidiki, kakor so se tudi državne fabrike postavile na podlago trgovske rentabilnosti. To seveda ne znači povratka v tipični buržoazni lik zapada, ampak komunizem se počasi razvija v neke vrste umerjeni, svetovno-gospodarskim potrebam prilagojeni državni socializem. Ker je sovjetska vlada pripravljena Evropi dovoliti obširne koncesije, ki pomenijo v bodoče naravnost gromadne dobičke (kanalizacija suhih pokrajin, brezkončno obsežni sibirski gozdovi, kmetske kolonije itd.), je sploh nesmiselno, če kdo računa na to, da bi Rusija privolila v tako trgovino, ne da bi zahtevala polnega priznanja zase in vsega, kar iz tega nujno sledi. Zakaj sicer bi Rusija postala prosto angleško-francosko-nemška kolonija, na to pa še misliti ni, kdor pozna matuško Rusijo, ki se kljub gladi, epidemiji in največjim grozotam ni dala nikoli trajno podjarmiti; danes še manj kot prej. To tudi Lloyd George ve in mu je kot realnemu politiku za to, da bo čimprej po varnih morskih in rečnih potih dobival žita, nafte in drugih sirovin iz Rusije, kar se bo vršilo tudi mimo našega ozemlja.

Vsega tega pa g. Pašič ne vpoštevata, vpoštevata pa dr. Beneš, ki je poslal v Moskvo za trgovinskega zastopnika Čehoslovake dr. Girsu, kateri je znan prijatelj Rusije in je vodil z veliko prostornostjo politiko češkega narodnega sveta v Rusiji in Sibiriji v burnih letih 1918—1920. Da je dr. Girsu za brezpogojno priznanje sovjetske Rusije, to smo vedeli že takrat, ko se o genovski konferenci ni še nikomur sanjalo. Čehi imajo že danes obsežen načrt soudeležbe pri koncesijah v Rusiji kakor tudi kolonizacijski načrt za Sibirijo. V tem smislu je tudi tolmačiti potovanje dr. Beneša v Pariz, kjer bo skušal prepričati Francijo, da je edino pravilna pot spoprijazniti se z angleškim stališčem. Kdor mu pripisuje nasprotni namen, ta naj gre rajši sadiť krompir nego da se peča z diplomacijo.

Zdaj pa naj kdo pove, kako bi se moglo najti soglasje med dr. Beneševo in Pašičevo politiko in politiko romunskega kabineta? Če se Rusija prizna, pride prejalislej v razpravo besarabsko vprašanje. Če se Rusija prizna, se mora komunistična stranka v Jugoslaviji zopet pravno priznati. Če se Rusija prizna, oživijo vse naše obveznosti napram Rusiji iz časov pred letom 1918. Če se demokratična Rusija prizna, bo prejalislej postalo ne možno voditi politiko vsesrbstva na Balkanu in zapostav-

ljanka Hrvatov ter Slovencev. To se seveda vse lahko zgodi, toda potem je tudi konec Pašičevega režima in režima porodice, ki vodi zunanjo politiko brez parlamentarne kontrole.

Seja finančnega odbora.

RAZPRAVA O DVANAJSTINAH ZA MAREC IN APRIL. — POSLANEC PUŠENJAK ZA ZBOLJŠANJE URADNIŠKEGA IN DUHOVNIŠKEGA POLOŽAJA.

Belgrad, 9. febr. (Izv.) V finančnem odboru se je včeraj popoldne pričela razprava o proračunskih dvanajstlinah za marec in april. Poleg svot, določenih za maseca januar in februar, je finančni minister zahteval za marec in april še 17 in pol milijona dinarjev v svrhu izplačila obresti za državno investicijsko posojilo, 8 milijonov dinarjev za vojno ministrstvo ter kredite za zvišanje dohodkov uradništva v Srbiji in Črni gori. V načelni debati je govoril v imenu Jugoslovanskega kluba tudi posl. Pušenjak, ki je naglašal, da so dvanajstline fiktivne in da je potrebna čim hitrejša predložitev rednega proračuna. Omenil je, da je mnogo stvari nujnejših, kakor pa so one, ki jih je navedel finančni minister, tako n. pr. rešitev uradniškega vprašanja in drugih vprašanj. Posl. Pušenjak je protestiral, ker ni finančni minister izpolnil obljub, danih zastopnikom katoliške cerkve, ter ni

Skratka: skupne smernice z dr. Benešem, vsaj kar se tiče razmerja do Rusije, niso mogoče, dokler vlada Jugoslavijo sedanja koalicija. Tej konsekvenci se ne bo mogel nihče ogniti.

teh zadev predložil finančnemu odboru. V svojem odgovoru je finančni minister naglašal, da bo zahteval novih dohodkov za gmotnoboljšanje uradniškega položaja, ako ne bo prihrankov pri redukciji proračuna posameznih ministerstev. Nadalje je izjavjal, da je ministrstvo za vere krivo, da niso bile zahteve zastopnikov katol. cerkve predložene finančnemu odboru, ter je izjavil, da bo predložil ministrskemu svetu predlog, naj se iz fonda 100 milijonov dinarjev votirajo potrebne vsote za katoliške prosvetne zavode. — Za tem se je govorilo o prehrani pasivnih krajev ter se je zahtevala nujna pomoč, da se obvaruje prebivalstvo lakote in izkoriščanja verižnikov. Istotako se je zahtevala v odboru nujna pomoč za naše bolnišnice, ki nimajo niti drv in premoga, niti dovolj živil, ker niso upravniki bolnišnic za to pravočasno poskrbeli.

Spomenica Hrvatskega bloka.

ODGOVOR BLOKAŠKEGA TISKA DEMOKRATOM.

Zagreb, 9. februarja. (Izv.) Povodom poročanja demokratskega tiska o spomenici Hrvatskega bloka, poslani genovski konferenci, odgovarja današnji »Hrvat« na vprašanje, kakšna je njena vsebina, s tem, da navaja včerajšnji uvodnik demokratske »Riječi«, v katerem se govori o slabem poslovanju naše uprave, o izginotih aktih in spisih v državnih uradih, nazadovanju prometa, o strankarstvu v uradniških vrstah, o surovosti, samovolji in podkupljivosti državnih organov, o slabi trgovski in finančni politiki pri nas, o neenaki razdelitvi davkov, o nezadostnih konzularnih zastopstvih v inozemstvu, o neenakosti uradniških plač itd. Na koncu pravi »Hrvat«, da označuje z navedbo uvodnega članka »Riječi« glavne dele tega interesantnega dokumenta.

Osijek, 9. februarja. (Izv.) Današnji »Hrvatski list«, glasilo Hrvatskega bloka, prinaša kratko poročilo, v katerem pravi: »Belgrajski listi in njihovi trabantni so prinesli v zadnjem času vest, da je Hrvatski blok poslal konferenci v Genovi neko spomenico. Ako je Hrvatski blok res storil ta korak, ga bo hrvatski narod samo pozdravil. Ako so se Bolgari, Srbi, Armenci in Finci, ki so bili tlačani, obračali na zapadne vevlasti, ako so Egiptčani in Indijci nastopali proti Angliji, ki jim je kljub vsem prizadetim krivicam prinesla prosveto in napredek, ako so Irči skušali priti do tega, do česar so došli, kdo more potem obtoževati hrvatski narod, če hodi po istem potu, če išče pravice zunaj, ko je ne more najti doma. Ako je hrvatski blok res storil ta korak, pravi list, da ne ve, na kateri drugi način bi se mogli dovesti vlastodržci do pameti.

UPRAVNA RAZDELITEV DRŽAVE.

Jugoslovanski klub zahteva samo 6 oblasti.
Belgrad, 9. febr. (Izv.) V imenu Jugoslovanskega kluba je posl. dr. Hohnjec predlagal v zakonodajnem odboru, naj se naša kraljevina razdeli upravno na šest oblasti in sicer Srbijo, Hrvatsko in Slavonijo z Medjimurjem, Bosno in Hercegovino z Dalmacijo, Črnogoro, Vojvodino ter Slovenijo s Prekmurjem.

DR. HOHNJEC ZA NAŠE UČITELJE IN PROFESORJE.

Belgrad, 9. febr. (Lzv.) Danes je posl. dr. H o h n j e c posredoval pri ministru prosvete Svetožarju Pribičeviću ter protestiral, da se učitelji in profesorji, ki pripadajo po svojem mišljenju ljudski stranki, samostalno premieščajo, zapostavljajo, ne sprejemajo v službo in šikanirajo. To se zlasti dogaja v Bosni, Sloveniji in Dalmaciji. Zahteval je, da se mora prenehati s takim pristranskim postopanjem in preganjanjem.

Med razgovorom se je dr. Hohnjec dotaknil tudi drugih vprašanj, ki se tičejo prosvete. Minister Pribičević je izjavil, da bo predložene pritožbe natančno proučil ter zadostil upravičenim željam.

VLADNA KRIZA V ITALIJI

Rim, 8. febr. (Izv.) Ker so se poosttrila nasprotja med levičarskimi radikalci in ljudsko stranko, je predsednik skupščine De Nicola odklonil sestavo kabineta. Orlando nadaljuje pogajanja.

Pariz, 9. febr. (Izv.) Iz Rima javljajo, da je Orlando vrnil kralju misijo za sestavo novega kabineta. Ni izključeno, da se sestava nove vlade vnovič poveri Bonomiju.

KONFERENCA V GENOVI

Pariz, 8. febr. (Izv.) Francoski memorandum, ki se tiče konference v Genovi, namigava na to, da bi se utegnil napraviti poskus za vzpostavitev monarhije na Mazarinskem. Taki poizkusi bi mogli samo povzročiti sovražnosti male entente in Italije. Francija ne bi mogla trpeti takega napada na mirovne pogodbe. Memorandum, ki se je izročil samo v Londonu, se bo bržkone danes izročil v vrhovnem svetu zastopanim državam, namreč Italiji, Belgiji, Japonski, Jugoslaviji, Češkoslovaški, Romuniji in Poljski.

Pariz, 8. febr. (Izv.) Kakor poroča »Newyork Herald«, se bo odgovor predsednika Zedinjenih držav Hardinga nočoj poslal v Rim, v petek popoldne pa objavil v Washingtonu. Harding izjavlja v noti: Dasi sedaj ne more sprejeti vabila na konferenco v Genovi, odobrava popolnoma cilje konferencie. Amerika obeta, da bo s svojimi najboljšimi močmi pomagala pri gospodarski obnovi sveta. Hardingov odgovor se izogiblje vsakemu namigovanju, da bi se Amerika hotela vmešavati v evropske stvari. Harding predstavlja svetovni položaj tako, kakor je in kakršen bi po mnenju ameriške vlade moral biti, ter prepušča Evropi, da sama iz tega izvaja zaključke.

London, 8. febr. (Izv.) V italijanskih krogih se izjavlja, da ni nobenega vzroka za to, da bi se smatralo, da je Italija za to, da bi se konferenca v Genovi odgodila za daljšo dobo.

Dunaj, 9. febr. (Izv.) Po iz Pariza došlih poročilih se bo konferenca v Genovi vseeno vršila na prvotno določeni dan, to je 8. marca. Avstrijska vlada je dobila vabilo, da naj imenuje svoje zastopnike.

POTOVANJE DR. BENESA V PARIZ

Praga, 9. febr. (Izv.) Radi prometnih ovir, ki so nastale vsled stavke železničarjev v Nemčiji, odpotuje dr. Beneš jutri preko Avstrije v Pariz.

RESNE POROČILA IZ INDIJE.
London, 8. febr. (Izv.) »Pal Mail and Globe« poroča, da prihajajo iz Indije zelo resna poročila. Položaj povzroča velike skrbi.

Prve soube o Piju XI.

Italijanski listi so glede cerkvenopolitičnih smernic sv. očeta še jako rezervirani, to se pravi tolko, da nič ne vejo. Čuje se večkrat beseda: »Ta papež nam bo dal še mnogo opravil.« Sodi se tudi, da je Pij XI. zelo naklonjen Franciji in Poljski.

Neki neapoljski list je iz tega sklepal, da je papež neprijazno razpoložen napram Nemčiji in je priobčil neko njegovo protinemško izjavo, ko je bil še kardinal. Sveti oče pa je nasprotno nekemu kardinalu izjavil, da je njegova izjava izmišljena in da ne pozna niti lista niti žurnalista, napram kateremu naj bi se bil tako izjavil.

Pij XI. govori italijansko, angleško, francosko in nemško, in sicer vse te jezike perfektno. V Milanu je bil svojčas kaplan nemške kolonije, je nemško pridigoval in se tudi udeleževal sestankov nemške družbe.

Vse vesti o njegovih bodočih smernicah so sploh izmišljotine raznih žurnalistov.

Važno kulturno sredstvo.

Vsled slabega stanja naših financ, katerega pri nas niso krive samo povojne razmere nego v veliki meri tudi slaba finančna politika, vidimo ogrožena vsa naša kulturna ognjišča in sredstva. Vseučiliščem se neda možnosti izgradbe, katere ravno mladi zavodi najbolj potrebujejo; še več, tem našim najvišjim kulturnim institucijam odrekajo se celo za vsakdanji obrat najpotrebnejši denarni prispevki. S silo se na eni strani zamašujejo vrelci domače kulture, na drugi strani pa bodo kmalu vsled neznanja jezikov usahnili tudi vrelci tujih kultur. Stojimo pred zastojem vsakega napredka, ako ne pred splošnim nazadovanjem. Srednje šole, ki nam vzgajajo material za uradništvo in inteligenco, so nam sicer v preobilici na razpolago, a tam so druge sile na delu, da pade njih nivo. Ljudsko šolstvo trpi v krajih, ki so od prometa oddaljeni, radi pomanjkanja učiteljskih moči, ki bi hoteli v takih krajih službovati. Zanimanjem za strokovno šolstvo je v javnosti zelo padlo, kar bi se spremenilo le v slučaju, da se ustanovijo strokovne šole za hitro ter lahkotno obogatene in za razkošno ter brezskrbno uživanje.

Nazadovanje, ki nam preti v kulturi z ozirom na slanje našega šolstva, vidi lahko vsakdo, kdor hoče videti. A razven šol so še druga važna kulturna sredstva, katerih delovanje je istotako začelo nazadovati. Vzemimo danes samo eno, to je pošta! Vsak teden lahko čitamo, da se je tu ali tam izvršila v poštnem obratu kakšna sprememba na slabše. Opuščajo se pošte, nabirališča, ustavlja in omejuje se raznašanje ukinja se poštna vožnja itd. Čitamo te vesti in živimo mirno naprej, kakor da bi se vsled takih malenkosti ne bilo treba vznemirjati. Na drugi strani pa se držijo predavanja, pišejo članki, izdajajo brošure, v katerih se različni ljudje v potu svojega obraza trudijo znositi vsa sredstva skupaj, ki bi naj pomagala dvigniti kulturo v selu.

Pošte so kanali, po katerih se pretaka kultura iz njenih središč tudi v najoddaljenejša gorska sela. Že draginja v papirni tisk, obrti je mnogo škodovala, da se kri ni pretakala po teh žilah v isti obilici kakor bi bilo želeži. Sedaj pa vidimo, da se ti kanali prosvetnega in gospodarskega napredka ali popolnoma uničujejo ali vsaj zožujejo. Ni vseeno, ali prihajajo časniki brzo in redno, ni vseeno, ali prihajajo vsak dan ali parkrat na teden, ni vseeno, ali imam pošto pred nosom ali pa še komaj v bližnjem trgu. Komunikacija kulturnih središč z njih okolico vsak dan bolj nazaduje, ž njimi vred zanimanje za kulturo in naposled kultura sama. Človeka boli srce, ako gleda, kako povsod lezemo nazaj.

Pišemo te vrste, ker vemo, da se sedaj kreše v Belgradu budget. V brigi za naš narod prosimo poslanca vseh strank, naj jih ne krešejo tam, kjer gre za to, da ohranimo ljudstvo vsaj na sedanjí višini kulture in morale. Kulturni zavodi so kakor sonce, navidezno ga ne potrebues za polje kakor motike in pluga, a samo navidezno.

Pošte, brzopjavi, telefoni, železnice pa so špranje, skozi katere prihajajo solčni žarki k narodu in ga oplojajo.

Politične in socialne novice iz Rusije.

(Izključno po ruskih komunistič. časopisih.)

Rusko-češki odnosi. Predsednik češko-slovaške trgovinske misije v Moskvi, dr. Girs, ki je mnogim Jugoslovancem znan kot zastopnik čeških legij, pozneje češke vlade v Vladivostoku, je izjavil, da se v najkrajšem času podpišeta trgovinski pogodbi med Čehoslovakijo in rusko ter ukrajinško sovjetsko federativno republiko. Glavna ovira je bilo vprašanje tranzita češkega, oziroma ruskega blaga čez Poljsko, s katero se je pa zdaj posrečilo skleniti tozadevni dogovor. V kratkem dospelo v Moskvo zastopniki češko-slovaške veleindustrije. Poseben član češke misije se bavi z ureditvijo odnosov z rusko državno banko.

Rusko-poljski odnosi se na podlagi trgovinske pogodbe jako živahno razvijajo. Najbolj se promet seveda obrača v Ukrajino in narobe, ki se vrši preko vseh obmejnih postaj, dočim se je dozdaj smel vršiti samo skozi Podwołoczysko. V Poljsko se uvažajo iz Rusije surove kože, usnje, kožuovina in tobak, izvažajo se pa v Rusijo večinoma tkanine in obuvala. Poljska industrija preživlja vsled nedostatnega trga in nizke valute marke veliko krizo. Prizadeva si v prvi vrsti dobiti naročil za predelavo surovin iz Ukrajine. Sploh se je poljska politika napram Rusiji v zadnjem času čisto preorientirala.

Od 1659 članov moskovskega sovjeta je 1477 komunistov, 207 brezbarvnih, 3 menjševiki, 1 socialrevolucioner in 1 menjševik. Nansen je bil imenovan za častnega člana moskovskega sovjeta.

Zveze z Bolgarijo. Sovjet ljudskih komisarjev krimske republike je izvolil delegacijo, katere potuje v Carigrad, da sklene trgovinske sklepe z bolgarskimi trgovci.

Lakota v Povolžju in tatarskih gubernijah je tudi glasom boljševiških listov strahotna. V caricinski guberniji strada 620.000 ljudi in sicer od 85 %—100 % v nekaterih ujezdih (okrajih), 400.000 ljudem se komaj še da pomagati in so zapadli smrti. Ljudje jedo mrhovino. Žita za posetev je le 40 %, živina je skoraj vsa poklana. — V simbirski guberniji preti gladovna smrt vsemu prebivalstvu. V nemški povolški komuni se množe samomori. — Predsednik centralnega pomožnega odbora Vinokorov piše, da število gladujočih raste. — Kamenov je opomnil vse lokalne sovjetske oblasti v gladujočem ozemlju, da pomagajo A. R. A. (American Relief Administration), ki ima razdeliti 200 milijonov pudov živeža, podarjenega od ameriškega kongresa. Sploh znaša pomoč Amerike 90 % vse pomoči sveta Rusiji. — Najtežje vprašanje je, kako razdeliti semena za setev do polovice marca meseca med posamezne vasi, ki so ponekod druga od druge 300 km oddaljene. — Ljening je zaukazal, da pridejo vsi, ki se ne udeležijo razdelitve semen za posetev, pred revolucijski tribunal. — Tudi v Ukrajini raste glad. V grišinskem, mariopolskem, taganroškem in gusovskem ujezdu strada 500.000 ljudi. Ljudje jedo mrhovino, pse, mačke. V Odesi pobirajo trupla po cestah. Kmetje si kopljejo grobove in v njih čakajo smrti! (Po boljševiških poročilih). — V ufijski guberniji strada 1.200.000 ljudi in le 200.000 oseb je bilo mogoče preskrbeti za prvo silo z živili. Umrlo je dozdaj že 20.000 ljudi, 80.000 je obolelo.

Vzhodnogališko vprašanje. Udeležba ukajinske sovjetske republike na konferenci v Genovi bo po prepričanju boljševiških listov prisilila velesile, da se začno baviti z vprašanjem vzhodne Galicije, Bukovine, Volinje in Karpatorusije. Baje se angleška vlada za to vprašanje zelo zanima.

Prevrat na polju pravice pomenjajo zakonski načrti, ki jih zdaj izdeluje sovjetska vlada glede civilnega in kriminalnega prava. Sodno postopanje bo imelo preprosti in ljudski karakter, bo pa zavarovano z legalnostjo. Upoštevani so vsi moderni socialno-etični nazori tudi glede kazni. Zločinci se bodo izboljšavali, kazni izgubi svoj povračevalni značaj. Načrte je izdelal 4. ruski kongres pravnikov.

RAZOROŽITEV NA MORJU.

Washington, 9. febr. (Izv.) Predsednik severnoameriških Zedinjenih držav Harding je odredil, da se ustavi graditev 14 velikih vojnih ladij.

Washington, 9. febr. (Izv.) Iz Tokija se poroča, da je japonski mornariški urad izdal nalog, da se mora takoj ustaviti delo pri gradbi velikih vojnih ladij in križark. Da pri tem prizadeti delavci ne bi bili ob svoj kruh, se bo takoj začel izvrševati gradbeni program za leto 1924/25 za lahke križarke in druge ladje.

ZADOLŽENO POLJEDELSTVO.

Praga, 9. febr. (Izv.) Proti trditvam listov, da so češki poljedelci med vojno

znatno obogateli, je ministrstvo objavilo statistiko, glasom katere so se dolgov poljedelcev v letih 1914—1920 zvišali za 270 milijonov čsl. kron. Koncem leta 1920. so znašali dolgov malih posestnikov 1406 milijonov čsl. kron.

POSLEDICE RUDARSKÉ STAVKE NA ČESKEM.

Praga, 9. febr. (Izv.) Pogajanja med rudarji in podjetniki bodo glasom »Prava Lidu« končala z zmago delavstva, ker so podjetniki že dozdaj precej popustili v svojih zahtevah. Posledice velike rudarske stavke se počasi pojavljajo. Promet na železnicah je znatno omejen, v Pragi so morali zapreti več ljudskih šol, praške železnice so popolnoma prenehale z obratovanjem, istotako so omejile obratovanje steklarne v Užicah in v Kladnem.

Praga, 9. febr. (Izv.) Kakor poroča »Prager Tagblatt«, se bo utri ustavilo delo v tvornicah praške železne industrijske družbe v Kraljevem Dvoru. S tem se bo ustavilo delo v vseh podjetjih te družbe.

RUDARSKA STAVKA V PODKARPATSKEM OKROŽJU.

Bratislava, 9. febr. (Izv.) Ker so pri kolektivnih pogajanjih propadli s svojimi zahtevami, so rudarji v podkarpatskem okrožju stopili v štrajk.

KARLOV DVORNI MOJSTER NA MAZARSKEM.

Budimpešta, 9. febr. (Izv.) Glavni dvorni mojster kralja Karla, grof Josip Hunyadi, ki je spremljal Karla v Funchal na Madeiro, je prispel te dni v Budimpešto, baje da nakupi nekaj stvari. V opozicijskih krogih se trdi, da je prišel v misli kralja Karla, da stopi v stik z legitimističnimi krogi. V kratkem odpotuje nazaj.

KORUPCIJA V AVSTRIJI.

Dunaj, 9. febr. (Izv.) V davčnem uradu v XVIII. okraju so bili aretirani vsi uslužbenci tega urada, od vodje do zadnjega sluga. Njihov urad je bil določen kot menjalnica zlata in srebra za državo. Oni so vse zlato in srebro, ki so ga kupili od strank, vzeli za sebe in z njim kupčevali. Država je vsled teh kupčij trpela veliko škodo. Urad je začasno brez uradnikov in je prenehal poslovati.

AVSTRIJSKO POSOJILO.

Dunaj, 9. febr. (Izv.) Na današnji seji avstrijske narodne skupščine je poročal zvezni finančni minister dr. Gürtler o praških pogajanjih za kredit. Izjavil je, da se more praški kreditni dogovor imenovati kot prvi, pa tudi odločilni korak k onemu delu programa za saniranje, ki temelji na zunanji pomoči. Kredit znaša 500 milijonov čsl. kron. Posojilo se bo vrnilo v 20. letih ter se bo vračanje začelo v prvem polletju 1924. Obresti bodo enake, kakor one, ki jih bo Češkoslovaška plačala za prvo inozemsko posojilo, katero bo dobila po sklepu te pogodbe, do tedaj pa se morajo plačevati na račun 6 odstot. obresti. Glede zavarovanja posojila se je pred vsem mislilo na to, da se mora češkoslovaško posojilo sprejeti v režim velikega kredita zveze narodov. Ako bi do 31. januarja 1923 ne prišlo do velikih kreditov zveze narodov, določa Avstrijska republika v zavarovanje tega kredita svoje dohodke iz davkov za železniški promet tako dolgo, da se bo ta kredit mogel vzeti v režim kredita zveze narodov ali sličnega mednarodnega kredita.

Pariz, 9. febr. (Izv.) Vlada predloga glede predjemov za Avstrijo je bila odkazana finančnemu odboru. Finančni minister se s tem pooblašča, da sme Avstriji v breme državnih dohodkov dovoliti predjeme do 55 milijonov frankov, ali v mejah tega zneska jamčiti za kredite francoskih bank z določenim rokom. Obširno pojasnjuje poročilo k temu zakonskemu predlogu priznava težki položaj Avstrije in energično delovanje avstrijske vlade za samopomoč v svrhu rešitve avstrijske republike.

BOLGARSKA NE MOBILIZIRA.

Dunaj, 9. febr. (Izv.) V listu »Neue Freie Presse« je izjavil bolgarski generalni konzul na Dunaju z ozirom na vesti, da sta Bolgarija in Grčija na meji koncentrirali čete: Bolgarija ne misli na mobilizacijo, za katero bi ji tudi manjkalo orožje. Bolgarija nima druge želje, kakor to, da vrhovni svet izvede one določbe neulliske mirovne pogodbe, ki bi omogočile Bolgariji prost pristop k morju. Z Grčijo Bolgarija o tem vprašanju ni razpravljala.

VOJASKO SKLADIŠČE POGORELO.

Bratislava, 9. febr. (Izv.) Velika vojaška skladišča živeža in blaga v Levicah na Slovaškem je popolnoma upepelil velik požar. Vzrok požara je neznan, vendar se splošno sumi, da je bil podtaknjen. Škoda znaša mnogo milijonov čsl. kron.

POŽAR V ZAKLADNICI.

Pariz, 9. febr. (Izv.) Iz Washingtona poročajo, da je velik požar deloma upepelil zakladnico. Podrobnosti še niso znane.

ŽELEZNISKE NESREČE.

Berlin, 9. febr. (Izv.) Snodi sta na moabitskem tovarnem kolodvoru trčila skupaj

dva tovarna vlaka. Ta dva vlaka je vodilo zaslonno pomožno oboje. Dosedaj so spravili izpod razvalin dva mrtveca in tri težko ranjene.

Stockholm, 8. febr. (Izv.) »Stockholm Tidning« poročajo iz Helsingforsa: Listi, ki izhajajo v Odesi, poročajo o veliki železniški nesreči v Ukrajini, pri kateri je bilo razbitih 73 železniških voz. Ubitih je bilo 25 oseb, ranjenih pa 8.

Meja med Idrijo in Žirni.

»Slovenec« je prinesel nedavno nekaj vrstic o razmejitvi v Zireh. Proti zdravi človeški pameti so zabili Italijani svoje mejne kole na mestih, kjer bi najmanj pričakovali. In kar je za naše jugoslovanske razmere tako zelo značilno, niti enega naših ni bilo zraven, ko je Italijan delal mejo, kakor je sam hotel. Postavil si je mejo ne le proti naravi — med Idrijo in Žirni je postavila narava svojo mejo, in od te ne more odstopiti nihče, ne da bi povzročil ogromno težavo in zapreke prebivalcem na tej in na oni strani — ampak tudi proti vsem pogodbam. Versailleska pogodba določa razvodno črto za mejo med Idrijo in Žirni; Italijani so jo prekorčili daleč od Razpotja proti Zirem. Rapalska pogodba izrecno poudarja, da ostanejo Žiri v Jugoslaviji; Italijani so prišli v neposreden stik z Žirni tako, da so ostale hiše mnogim Žirovcem v Jugoslaviji, njive, polja in gozdovi so pa prišli pod Italijo. Žirovec so Italijane opozorili, da ne bodo mogli živeti; italijanski oficirji so jih pa lepo potolažili: »Pa se prilagite za pristop k Italiji, in boste imeli vse na eni strani, hiše in polja — mi pojdemo potem še nekoliko dalje.« Po svojih plačanih agentih širijo Italijani neprestano to misel, da bi bilo za Žirovce najboljšje, ako se pomaknejo Italijani še naprej proti Jugoslaviji. Vrh tega se gode vsled te neravnane meje slučaj, ki morajo na vse zadnje tudi treznega človeka vznemiriti. So namreč posestniki, ki imajo to in ono stran svojo posest. Za obdelovanje polja v Jugoslaviji imajo stroške, ki jih plačujejo z jugoslovanskim denarjem, istotako prejmejo dohodke tudi v jugoslovanskih kronah; stroški in dohodki v Italiji pa se jim stekajo kajpada v lažjih lirah! Naravno je, da nosi v žepu pogostokrat obojni denar, jugoslov. krone in laške lire. Gorje mu, če ga zaloti ob prehodu meje finančni paznik! Zapor in huda denarna kazen mu ne uide.

Vsa tragikomika te čudne razmejitve pa je razvidna iz slučaja, kakor se je primeril v vasi Breznica. Ta slučaj je obenem tipičen zgled, kako se sedaj nad nami kaznuje bivša avstrijska birokratična metoda, ki je dajala slovenskim vsem nemška imena, kakor se ji je ravno poljubilo. Tako n. pr. so tu napravili gospodje iz vasi Goropeke nemško ime Arioepk. In po istem ključu je dobil lepi Vrsnik že z davna svoje nemško nazivanje Breznik, skoro popolnoma podobno vasi Breznica. V rapalski pogodbi so Italijani brali, da bo Breznik njihov; na občinskih deslah pa so brali ime Breznica, ko so prišli koj po sklepanju rapalski pogodbi v to vas. Seveda se niso dolgo pomišljali, ampak so si koj osvojili poleg Breznika (Vrsnik) tudi Breznico, češ, Breznik je po besedi isto kakor Breznica in ker je Breznik naš, je tudi Breznica naša. In tako se je zgodilo, da so postali Brezničani čez noč Italijani. So pa brez vseh zvez, brez vsake količkej dobre poti z vasi in kraji, kamor so sedaj pridelnji. Odraslega človeka stane mnogo truda, da se prebije skozi te grupe in bregove do svojega soseda na eni strani; sedaj si pa mislimo otroka, ki bo moral hoditi v šolo v nanovo odkazane vasi!

Mi zopet in zopet opozarjamo gospode, ki imajo kaj besede pri razmejitvi, naj pridejo sem na lice mesta, naj si ogledajo cel položaj, naj premotrijo nevzdržnost sedanje meje in naj zastavijo vse svoje moči, da se pomaknejo Italijani na točko, kakor sta jo določili narava in versailleska pogodba. Ako dalje ne, gredo naj nazaj na Razpotje, ki je razvodje med Jadranom in Črnim morjem.

Pogajanja s trboveljsko družbo.

Predsedstvo pokrajinske uprave sporoča z dne 3. t. m. sledeče o pogajanjih delavcev in vlade s Trboveljsko družbo:

Komisija, ki je po končani stavki v premogovnikih Trboveljske družbe meseca januarja lanskega leta uredila delavsko vprašanje, je v točki 9 svojega odloka odredila, da se morajo delavske draginske doklade in družinske doklade vsake tri mesece revidirati in v skladu s cenami življenjskih potrebščin vsakokrat zvišati oziroma znižati. Na podlagi tega določila je delavstvo v oktobru 1921 prosilo rudarsko glavarstvo za ugotovitev tedanjih cen življenjskih potrebščin in novih draginskih oziroma družinskih doklad. Pri razpravi dne 8. novembra 1921 se je ugotovilo, da bi se morale vsled zvišanja cen najvažnejših živil zvišati draginske doklade za delavca po 10 K, za vsakega družinskega člana pa približno po 5 K dnevno. Pokrajinska uprava je nato po izvršenih nadaljnjih informacijah predlagala ministrstvu za šume in rude, da se delavcem oziroma njihovim družinskim članom povišajo draginske in družinske doklade za 10 oziroma 5 kron dnevno, obenem pa, da se cene premoga zvišajo sorazmerno s potrebnostjo za višje delavsko prejemke. Pokrajinska uprava je v svojem poročilu vztrajala na zahtevi, da ostane pri sedanjem sistemu maksimalnih cen trboveljskega premoga in sploh premoga iz rudnikov v Sloveniji navzile protestom Trboveljske družbe, ki je zavzela stališče, da po odloku bivšega ministrstva za prehrano z dne 7. marca 1919 in po sklepu ministrskega sveta z dne 18. marca 1919, ki uvajata

prosto trgovino, ni več pravne podlage za določanje najvišjih cen premoga. Pokrajinska uprava je nadalje predlagala, da se skliče anketa strokovnjakov, ki naj natančno ugotovi produkcijske stroške Trboveljske družbe.

Na ta predlog je ministrstvo za šume in rude sklicalo komisijo pri pokrajinski upravi, sestavljeno iz zastopnikov rudarskega glavarstva v Ljubljani, Trboveljske družbe, pokrajinske uprave, oddelka za socialno politiko, oddelka za premog in unijske slovenskih rudarjev. Komisija naj bi ugotovila proizvodne stroške Trboveljske družbe, določila povijanja delavskih in poduradniških plač, ugotovila prodajne cene premoga iz trboveljskih rudnikov in končno obravnavala vprašanje o svobodni trgovini s premogom v zvezi z zaščito carino, ki naj bi preprečila izvoz trboveljskega premoga v inozemstvo.

Tako sestavljena komisija je pričela svoja posvetovanja dne 21. januarja in jih je nadaljevala v dneh 23., 27. in 28. januarja 1922. Takoj pričetkom obravnav pa je bila komisija opozorjena na novi zakon o pobijanju draginje življenjskih potrebščin in brezvestne špekulacije, objavljen v Uradnem listu št. 5 z dne 18. januarja 1922. Ker po tem zakonu za življenjske potrebščine, med katere spada nesporno tudi premog, ni dovoljeno več predpisovati maksimalnih cen, je pokrajinska uprava brzopjavno prosila ministrstvo za šume in rude za navodila, ali naj se obravnava vrši v označenem pravcu. Med tem so se v komisiji vršila pogajanja med zastopniki delavstva oziroma poduradništva s Trboveljsko družbo in se je sklenil dne 27. januarja t. l. sporazum med delavstvom in Trboveljsko družbo, dne 28. januarja t. l. pa sporazum med poduradništvom in družbo.

Z odgovorom z dne 26. januarja t. l. je ministrstvo za šume in rude v skladu z novim zakonom o pobijanju draginje pristalo na princip, da se vsem premogovnim rudnikom dopusti svobodna prodaja premoga, seveda pa morajo cene odgovarjati predpisom člena 8. navedenega zakona. Vsled tega je komisija smatrala, da je z rešitvijo delavskega in poduradniškega vprašanja njena naloga zaključena, ker ni več pravne podlage za preiskovanje proizvodnih stroškov Trboveljske družbe in za določanje maksimalnih cen. Trboveljska družba bo vsled tega na trgovski podlagi sama določila cene — in sicer kakor je izjavila — začasno enotno za vse konsumente, pozneje pa bo sklenila s posameznimi potrošniki individualne pogodbe. Za aprovizacijski in uradniški premog bodo cene toliko nižje, kolikor je znašala dosedanja razlika med cenama za privatne konsumente in za aprovizacijski in uradniški premog. Če bi se pojavila sumnja, da je Trboveljska družba zahtevala višje cene, kakor so dopustne po členi 8. zakona o pobijanju draginje, bo potrošnikom mogoče uvesti proti družbi redno sodno postopanje. V istem slučaju bo tudi policijska oblast v smislu člena 17. navedenega zakona mogla preiskati, v koliko so nove cene upravičene in napraviti ovadbo na sodišče, če bi se izkazala sumnja, da se je družba pregrešila proti zakonu. V veljavi pa ostane še nadalje dosedanja način oblastvenega razdeljevanja premoga po oddelku za premog, in sicer na ta način, da se morajo prvenstveno preskrbeti s premogom državne in zasebne železnice, dalje da se prvenstveno zadovoljujejo domači potrošniki za slučaj, da potrebi premog zahtevajo preko oddelka za premog. Prvenstveno dobavljanje trboveljskega premoga vsem potrošnikom pa je navezalo ministrstvo za šume in rude na pogoj, da se konsumenti zavežejo prevzeti sorazmeren odstotek premoga iz državnih premogovnikov v Velenju in Zabukovci.

Pokrajinska uprava zbira podatke za določitev učinkovite izvozne carine za premog.

Predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo. V Ljubljani, dne 3. februarja 1922.

Pokrajinski namestnik: Ivan Hribar l. r.

Politične novice.

+ **Kulturna desetorica.** Za nesrečni novi tip srednjih šol so glasovali ti-le gospodje: Nadzornik dr. Poljanec, Ribnikar, ravnatelj mariborskega učiteljskega Voglar, dr. Karlin in šest učiteljev v različnih titulaturami: Gangl, Luka Jelenc, Gabrček, Dimnik, Jak., Gnus in Janja Miklavčičeva. Od te desetorice sta samo dva profesorjskega stanu. Lepo sta izvrševala svojo dolžnost takoiemenovana zastopnik staršev in zastopnik kmetijstva, ki sta bila odsotna! Vidi se, da ju niso poslali v višji šolski svet stariši in kmetje. Iz teh dejstev se vidi, kako nesrečno je sestavljen višji šolski svet. Ravnatelj Voglarju se naj profesorski zbor zdaj z najponižnejšim poklonom zahvali. Saj ga je izvolil radi njegovih demokratskih (ne demokratskih!) kvalitet kot enega izmed svojih zastopnikov v višji šolski svet. Pa naj še kdo reče, da Slovenci nismo prvi kulturni pionirji v državi! Pričakujemo samo še, da bo minister za prosveto po demokratskih načelih poslal šest avtonomističnih vseučiliških profesorjev v penzijo, na njihovo mesto pa postavil navedeno centralistično šestorico. Po'em bo popolnoma dosegel svoj namen: Balkan in Ljubljana bosta kulturno izenačena.

+ **Ali naj molčimo?** Včerajšnje »Jutro« (kateremu je v gotovi meri sledil tudi »Slov. Narod«) je pod naslovom »Kritika« prijel vse one, ki objavljajo novice o raznih belgrajskih upravnih škandalih in sramotnih aferah, češ da je bolje kritiko uprave prepustiti belgrajskemu časopisju kakor pa jo ponavljati. Slovenci naj raje molčimo sebi zvesto, končuje »Jutro« svoje na-

svete a podtikanjem, češ da Nesrbi kritizirajo Belgrad in njegove napake edino le za namenom, da »razkrajajo državo«. Na ta »Jutrova« izvajanja odgovarjamo, da kritika javne uprave, pa naj ima svoj sedež v Ljubljani ali pa v Belgradu, v demokratičnih državah ni le pravica, ampak celo dolžnost vseh državljanov brez izjeme. Kjer ni kritike, ostre in neizprosne kritike, tam ni dobre uprave, ampak zavlača korupcija. Zato bomo gnjilo upravo kritizirali in žigosali tako dolgo, dokler se ne bodo začeli vlastodržci svojih napak in afer sramovati pred seboj in pred svetom. Tako delajo vsi državljani vseh držav, katerim je kaj do države. Radi pa verjamemo, da je kritika neprijetna raznim strankam, katere »Jutro« že iz navade zamenjava in identificira z državno. Ugled vladnih strank nas pa nič ne briga; za svoj ugled naj skrbi vsaka stranka sama s tem, da pobija korupcijo. Današnje vladne stranke, ki imajo v rokah vso državno blago, to najlože store. Zakaj s svojo vladno močjo ne nastopajo proti neredu v upravi? Zato mi ne bomo molčali!

+ O hrvatskem problemu je priobčil znani časnikar Milan Marjanović v »Slobodni Tribuni« zanimiv članek, ki osvetljuje hrvatsko-srbski spor zlasti z gospodarskega vidika. Marjanović ugotavlja, da sta nastala takoj ob ujedinjenju v naši državi dva gospodarska centra. Eno gospodarsko središče je bil in je še Zagreb, kot centrum po vojni skoro nič oškodovane ali celo obogatele okolice, ki je hotel z ujedinjenjem svoj gospodarski procvit še povečati ali vsaj ohraniti. Drugo gospodarsko središče pa je hotel postati Belgrad, kjer je bila združena vsa politična moč. Belgrad pa je bil središče gospodarsko uničene okolice in bi bil rad bogat postal. Drugo nasprotje se je pojavilo med obema središčema zaradi gospodarske orientacije: Zagreb je gravitiral na Dunaj, odkoder je dobival ceno blago, Belgrad pa na Solun, odkoder je dobival drago angleško in francosko robo. To je moralo dovesti do konkurenčnih nesoglasij, ki so se polagoma razvila tudi v politična nasprotstva. Belgrad je postal središče centralizma, da z izrabljanjem politične moči doseže tudi gospodarsko nadvlado, Zagreb pa je postal središče avtonomizma in federalizma, da ohrani in reši, kar ima. Hrvatsko-srbski spor bi bil znatno omiljen, če bi tudi mali srbijanski in zlasti belgrajski ljudje uvideli, da plačujejo blago v Belgradu mnogo dražje kakor njihovi bratje v Zagrebu in v Ljubljani. Potem bi Srbijanci sami pomagali rušiti vzdrževalce sedanjih razmer v Belgradu.

+ Srbijanski uradniki v Bosni. O uradnikih, ki prihajajo iz Srbije v Bosno, piše sarajevski »Narod«: »Uradniki iz Srbije so začeli prihajati tudi v Bosno in Hercegovino. Priznati moramo, da smo razočarani. Brezobzirno strankarstvo je še najmanjša njihova napaka, a že ta je tako huda, da ovira vsa uspešna dela in ruši avtoriteto oblasti in zaupanje v Srbijo. Srbijanski državljani naj dobro premislijo, koga pošljejo v novo osvobojene kraje in naj ne pozabijo, da ti kraji niso prišli na svobodo neposredno izpod Turške.«

+ Jugoslovanske-avstrijska trgovska zbornica na Dunaju. Na Dunaju so se zadnje dni posvetovali zastopniki nekih jugoslovanskih bank z zastopniki avstrijskih denarnih zavodov in industrijskih podjetij glede ustanovitve jugoslovansko-avstrijske trgovske zbornice na Dunaju. Izvolili so tudi odbor za sestavo zborničnih statutov. Odbor sestavlja zapisnik vseh jugoslovanskih tvrdk, ki imajo poslovne zveze z Avstrijo.

+ Nemški kapital v Albaniji. V Skader so prišli nedavno zastopniki nekega nemškega industrijskega podjetja iz Berlina, da preštudirajo možnosti za zgradbo električne železnice, ki bi vezala Skader s pristaniščem Sv. Ivana Meduanskega. Tudi avstrijski Nemci posvečujejo Albaniji svojo pozornost. Tako so nedavno prišli v Skader trije višji uradniki z Dunaja, da organizirajo tamošnjo policijo. Vojaška uprava Albanije pa je pozvala v deželo več nemških oficirjev, da organizirajo armado po nemškem vzoru.

+ Gospodarska zveza podonavskih držav. Predsednik rumunsko-avstrijske trgovske zbornice na Dunaju dr. Hainisch je začel med zastopniki ostalih na Dunaju po-lujočih trgovskih zbornic akcijo za osnovevanje Zveze trgovskih zbornic nasledstvenih držav s sedežem na Dunaju. Cilj zveze bi bil olajševanje in pospeševanje trgovskega prometa med nasledstvenimi državami. Tej zvezi naj bi sledila »valutna zveza«, tej pa zopet carinska zveza. V nadaljnjem razvoju bi sledila ustvaritev donavsko-balkanske federacije.

+ 25 letnica češke stranke. Češka socialistična stranka proslavi letos 25letnico svojega obstoja. Preje se je imenovala narodno-socialna stranka.

+ Organiziranje slovaške avtonomistične inteligence. Tednik »Slovenska narodni jednota« prinaša poziv na vso slovaško inteligenco brez razlike politične pripadnosti in mišljenja, da stori enotno organizacijo, h kateri naj bi pristopile vse tri avtonomistične slovaške stranke: ljud-

ska, narodna in obrtna in se spojile v enotno fronto za boj za avtonomijo Slovaške. Za vzor tej organizaciji naj bi bila predvojna srbska obrana. Zveza organizacije slovaške inteligence bo izvedla organizacijo v vseh mestih. Člani zveze postanejo lahko samo pristaši gornjih treh strank. Zveza slovaške inteligence se proglašja za politični faktor.

Snežni zameti.

Zagreb, 9. februarja. (Izv.) Vedno bolj postaja očitna škoda, ki jo je v narodnem gospodarstvu povzročil zapadli sneg. Promet je ponekod popolnoma pretrgan. K snegu se je pridružila še močna burja in hud mraz. Vseled snežnih metežev so občila, kakor poti, ceste in tudi železnice popolnoma zasnežene in je vsak promet izključen. Na Vratih pri Fužinah je burja nanesla snega do 7 metrov visoko. Okoli Vinkovcev se železnica sploh ne vidi, še manj pa more biti govora o kaki cesti. V Belgrad že poldrugi dan ni nobenega vlaka. Danes se pričakuje prvi vlak, vprašanje pa je, ali bo sploh mogel priti. Ravnateljstvo državnih železnic v Zagrebu dela vztrajno na tem, da se proge kolikor mogoče očistijo. Železniško osebje vrši dan in noč svojo naporno službo in pomaga kidati sneg. Na glavnih progah se je promet deloma in za silo vzpostavil, toda le med nekaterimi postajami. Ekspresni vlak iz Italije je danes prišel z zamudo 7 ur. Na progi Osijek-Belovar že par dni ne more voziti noben vlak, dasi so za silo preskrbljeni s premogom. Proga Zagreb-Karlovac je za silo očiščena snega. Sedaj se dela na tem, da se omogoči promet med Moravicami in Karlovcem. Tokom današnjega dne se je položaj nekoliko izboljšal. Posrečilo se je nekaj vlakov spraviti v promet. Upa se, da se, vsaj na glavnih progah, v dveh do treh dneh spravi promet v normalni tir. Danes je odšel direktni vlak Zagreb-Monakovo.

Sarajevo, 9. februarja. (Izv.) Mesto Sarajevo je vsled izredno visokega zapadlega snega popolnoma odrezano od ostalega sveta. Za silo se vzdržuje telefonska zveza, po kateri občuje Sarajevo z ostalim svetom. Vse železnice proti Mostarju, Višegradu in Bosanskem Brodu so popolnoma pretrgane. V mestu se že opaža pomanjkanje živil in cene so silno poskočile. Danes ob osmih jutraj se je odpeljal pomožni vlak proti Ivanjplanini s častniki in vojaki, ki bodo pomagali kidati sneg. Drug vlak je odšel od desetih proti severu, pa je običaj v snegu pri Kaknju. Na nekaterih mestih so se z višin utrgali snežni plazovi in železnico popolnoma podkopali pod seboj, tako da je na nekaterih mestih do 10 metrov snega. Izostala je seveda tudi pošta, tako da je Sarajevo edino še navezano na telefon.

Split, 9. febr. (Izv.) Tukaj je zapadel velik sneg, na nekaterih mestih nad en meter visoko. Nastopila je tudi močna burja v zvezi z snežnim zametom. Mraz je zelo občutljiv, kakor ga že dolgo ne pomnijo. Brzjavne in telefonske zveze so povsod prekinjene. Na progi Split-Knin-Sibenik se je podrlo okrog 50 brzjavnihih drogov. Žice so vsled snega in ledu potrgane. Vse zveze so pretrgane, funkcionira edino še podmorski kabel s Trstom. Reči se more, da bo trajalo najmanj deset dni, preden se promet popolnoma vzpostavi. Na morju razsaja silna burja, tako da ne more odpluti nobena ladja. Začelo je tudi pomanjkanje živil.

Dnevne novice.

— Zasega društvene sobe v Smarjeti. Z ozirom na uradno objavo g. pokraj. namestnika v 28. št. »Slovenca« od dne 24. januarja t. l. pod gornjim naslovom, si dovoljujemo pripomniti sledeče: Že z odlokom poverjenstva za soc. politiko z dne 17. avgusta 1921, ki ga je prejelo županstvo v Smarjeti, se je uradno ugotovilo, da je županstvo v Smarjeti storilo krivico izobraževalnemu društvu, ko je 5. avgusta 1921 prisilno zasedlo društveno sobo. Ko se je nato poročalo g. pokraj. namestniku, da županstvo kljub omenjeni uradni objavi ne mra izprazniti društvene sobe in ko se je nešteto krat glede te zadeve tudi osebno interveniralo, je pa izobraževalno društvo v Smarjeti mesto takoj že z uradno ugotovitvijo z dne 17. avgusta 1921 prejelo šele 15. decembra 1921 od poverjenstva za socialno politiko navodilo, naj zaprosi pri okr. glavarstvu, da se mu podeli sporna soba. Ko je izobraževalno društvo to storilo, je okr. glavarstvo v Krškem z odlokom dne 4. jan. 1922, št. 10.265, podelilo sporno sobo izobraževalnemu društvu v Smarjeti, toda s pripombo, da je proti temu možna pritožba v treh dneh, ni pa poskrbelo, da županstvo v Smarjeti sobo izprazni; zato je izobraževalno društvo 24. januarja 1922 znova vložilo prošnjo na okrajno glavarstvo, da že vendar enkrat poskrbi, da županstvo v Smarjeti izprazni sporno sobo, a okr. glavarstvo je odgovorilo dne 26. januarja 1922, št. 699, da se je celotni spis odloka 4. januarja 1922, s katerim je bila soba dodeljena izobraževalne-

mu društvu, predložilo vsled pritožbe (menda županstva, kar se je moralo zgoditi najkasneje do 8. januarja 1922) v odločno oddelku za soc. skrb. In da brez besedila odloka ni mogoče ničesar ukreniti. Ker oddelek za soc. skrb. pritožbe proti odloku okr. glavarstva v Krškem z dne 4. januarja 1922, kolikor nam je znano, še do danes ni rešil in uprava klub neštetim intervencijam ni poskrbela, da bi izobraževalno društvo prišlo do svoje pravice, zato mislimo, da z upravičenostjo vprašamo še enkrat: »Spi li po rajinska uprava?« — V. Gostiša, podpred. 1. izobraževalnega društva v Smarjeti. — 6. februarja 1922.

— Hiter brzjav. Sledeči slučaj kaže, kako se je ponekod tudi pri naših poštah uradih v Sloveniji začela širiti ona metoda točnega poslovanja, katero smo imeli dosedaj priliko občudovati v Srbiji in Makedoniji. Na ljubljanskem pošt. uradu je bila 26. januarja t. l. ob 11 dopoldne oddana brzjavka na naslov v vasi Ostrog, p. St. Jernej na Dolenjskem, vsebine, naj domači pridejo na kolodvor čakati bolnika, ki se vrača domov. Brzjavka je pa priromala na svoje mesto — 31. januarja t. l., torej po celih petih dneh, ko je bila bolnica že dva dni doma! Vsekakor ekspresno poslovanje!

— Voz za gnojilce. K nekemu glavarstvu je prišel gospodar: »Imam sod za gnojilce voziti, ki je na fedrih, ali ga moram tudi prijaviti in plačati davek?« — Kaj pa mlekarški vozički? so tudi na »fedrih! Zaničevane lojtre pridejo v kredit! Od zdaj naprej se bomo vozili samo na lojtrah — ali v gnojnih koših — na kolodvor, na zborovanja, na žolnaine. Blagor tistim, ki imajo zdrave noge; stari in bolni — z vami v grob!

— Uradno pojasnilo o pošiljanju tajnih prometnih okrožnic z zagrebskega železniškega ravnateljstva v Madžarsko. Zagrebsko železniško ravnateljstvo je razposlalo uradno pojasnilo o dogodku, ko se je nekaj prometnih okrožnic poslalo v že davno izpraznjeni Pečuh Ravnateljstvo ugotavlja, da je kot prvo zvedelo za stvar naše prometno ministristvo potom svojega tamkajšnjega prometnega delegata. Ministristvo je takoj ukrenilo potrebno, da se je v stvari uvedla stroga preiskava. Voditelja odpravne pisarne so takoj odpustili. Preiskava je dognala, da so se poslale v Pečuh štiri važnejše, a nikakor ne tajne okrožnice, in sicer o potovanju vojaških novincev, o pobijanju karlistične propagande, o osvobojenju železničarjev od 6 tedenskih orožnih vaj in o svobodnem povratku na vaje pozvanih vojnihi obvezancev nazaj domov. Okrožnice oziroma naredbe o potovanju kralja, o gibanju in razmeščenju čet ter o odredbah v varstvo prometa se niso poslale v Madžarsko. Dognalo se je, da so se porale spredaj navedene okrožnice v Pečuh iz gole nevednosti neposrednih izvrševalcev odpravnih poslov oziroma v nemarnosti nadzorovalnih organov Ravnatelja Franiča samega pa ne zadene niti materialna niti moralna odgovornost.

— Razpisani poštni uradi. Razpisana je odpravnika služba pri poštah: Straža (111/2) in Križevci v Prekmurju (111/4). Prošnje je vložiti v 14 dneh.

— Češki otroški dom v Cirkvenici v Hrvatskem Primorju. Ravnateljica sirotišnice v Bruu je pričela z veliko akcijo pobiranja darov za ustanovitve doma za bolne češke otroke v Cirkvenici. Po načrtu naj bi se sezidala dva moderna zavoda. V enem naj bi bili otroci, ki so podedovali kake bolezni od svojih staršev, v drugem po slabokrvni in na pljučih bolni otroci, ki so sirote.

— Darilo predsednika Masaryka jugoslovanskemu 21. pešpolku. Koncem januarja se je mudila v Pragi deputacija 21. pešpolka iz Skoplja, ki se imenuje češkoslovanski polk. Predsednik Masaryk je izročil deputaciji lepo spominsko knjigo in kip, ki predstavlja kraljico zmage. Kip je delo znanega češkega umetnika Maržatke.

— Rednketja uradnikov in zvišanje plač. Državnim uradnikom so zvišali prejemke, ki jih pa bodo prejeli šele, ko bo kaj denarja na razpolago in ko bo izvršena redukcija. Z ozirom na to je nek uradnik zračunal v zagrebski »Slobodni Tribuni«: V Jugoslaviji je okroglo 200.000 ukazanih in neukazanih uradnikov. Komisija za redukcijo uradništva bo delala recimo dnevno 8 ur in če bo pri vsakem uradniku pregledovala njegovo kvalifikacijo samo 1 minuto, bo dovršila svoje delo v 14 mesecih. Pa recimo, da bo takih komisij 5, še vedno bodo morali uradniki čakati najmanj 8 mesece na povišanje plače.

— Uspehi »narodne cerkve« na Češkem. Kakor poročajo listi, se je med pristaši t. zv. »narodne cerkve« na Češkoslovanskem zelo nazrnil spiritalizem. Število spiritalistov presega 300 tisoč. Tudi uspehi!

— Korupcija na Češkem. »Občanske Novine« poročajo, da je neki katoliški duhovnik že pred dvema letoma prestopil v češkoslovansko »narodno cerkev«. Ker pa v oni vasi ni toliko pristašev te nove cerkve, da bi mogli vzdrževati svojega svečenika, ga vlada še nadalje plačuje, in sicer kot katoliškega kateheta. Takih slučajev je seveda več.

— Ločitve zakonov v Belgradu. Pred vojno je bilo v Srbiji skupaj 500 ločitev zakonov, po vojni pa je to število že znatno preseglo 2000, od katerih jih je nad 1000 bilo samo v Belgradu. Mnogo slučajev je, da so stranke že po treh mesecih vložile tožbo za ločitev. Po prevratu do danes se je vršilo v Belgradu 2500 porok.

— Savez dobrovoljcev je imel te dni v Zagrebu svoje zborovanje, na katerem se je predvsem razpravljalo o ustanovitvi lastne banke in je bil izvoljen nov centralni odbor. Zborovanje je bilo precej dobro obiskano.

— Znatno zvišanje cen v zagrebskih kavar-nah. Z dovoljenjem mestne občine so zagrebski kavarnarji sklenili znatno zvišanje cen. Tako n. pr. bo stala bela kava 10, črna pa 8 kron. Z ozirom nato zvišanje zahtevajo kavarniški usluž-benci 25% povišanje plač.

— Iz »zagrebskih saporov« je ušlo, kakor poročajo zagrebski listi, kar šest kaznivcev, med njimi tudi zloglasni tat Stefan Kovac.

— Za povzdigo morale. Novosadski meščani in meščanke so poslali te dni na mestno poglavarstvo v Novem Sadu daljšo spomenico, v kateri

zahtevajo, da se občinsko vodstvo najodločnejše zavzame za povzdigo morale. V spomenici poudarjajo, da se je nemorala, mati vsega zla, tako razširila, da pošten človek ne more več peljati svoje soproge in otrok v noben javen lokal niti na sprehod. Odločno nastopajo proti kvartanju, ki je upropastilo že toliko poštenih ljudi. Predlagajo, da naj se vsak pljanec — možki ali ženska — zapre in kaznuje. Istotako naj se naistotže kaznuje vsaka ženska, ki hodi nedostojno oblečena. Med najpogubonosnejše v moralnem in materialnem oziru štejejo bare in kavarne, v katerih poje razni »umetniki in umetnice«. Pod plaščem zabave in umetnosti razširjajo razni elementi kugo in zadržujejo družabno življenje, zato predlagajo, da se naj ti lokali zapro. Vsi oziro, češ, da ima država od njih koristi, morajo pasti pred skrbjo za bodočnost naroda.

— Poneverbe v konzervni tvornici na Vrhniku. Jože Križ iz Spodnje Šiške je služil kot uradnik v konzervni tvornici na Vrhniku in je kot tak dvignil denar za tovarno. Dne 19. dec. 1921 je dvignil za trdvo 13.577 K, s katerim se pa ni vrnil na Vrhniko, marveč se je oddeljal v Zagreb in Osijek, kjer je veseljačil in denar zapravil. Obsojen je bil na štiri mesece težke ječe.

Spomenik Benedikta XV. v Carigradu.

V Carigradu stoji na prostoru pred stolnico lep spominski kip iz bronu, ki ga je postavil vzhod velikemu mirovnemu papežu Benediktu XV. Težko je bilo najti primeren način kako naj se proslavi ta važen dogodek. Slednjič so se zedinili vsi, da naj se priredi velik cerkven koncert. V ta namen so lično priredili stolnico. Najsvetejše so prenesli iz cerkve drugam. Na mestu oltarne podobe se je bliščala tiara s ključi, napravljena iz malih rmenih žarnic na beli podlagi. Bilo je to delo pravoslavnihi Rusov. Tudi po ostali cerkvi je bilo vse polno žarnic, prav lično in okusno razvrščenih. 11. decembra se je vršil koncert. Povabljeni so bili h koncertu vsi zastopniki diplomatskega zbora, visoki, zvezni častniki in razni dostojanstveniki posameznih verskih družb. Častni prostor je zavezemal turški prestolonaslednik. Z njim so se udeležili proslave skoro vsi turški ministri in drugi visoki uradniki. Težko, da bi bilo že kdaj v Carigradu podobno zborovanje vsaj stoletja ga ni bilo. Koncert sam je bil veličasten. Večinoma so bili ruski umetniki in umetnice, ki so proizvajali dovršeno dela Perosija, Griega, Mascagnia itd. Ta proslava »služabnika služabnikov božjih« in pa skoraj istočasna volitev ekumenskega patriarha, ki je dovedla do razdora — kakšno nasprotje! Pa tudi kakšno nasprotje med vzhodom in zahodom! Vzhod vidi v papežu to, kar je bil v resnici — naslednik kneza miru, mirovni papež — pri nas pa so videli v njem nekateri huškača na vojsko! Zopet se je razgalila zloba nekaterih, ki iščejo povsod, kako bi udarili po Cerkvi in zlasti po njenem poglavarju.

Gospodarstvo.

BORZA.

Zagreb, 9. febr. (Izv.) Devize: Pešta 47.50, Berlin 155—156, Italija 15—15.35, London 1330—1341, New York 309, Pariz 26.15, Praga 580—581, Dunaj 4—4.25, Zürich 59.75—59.85. Valute: Mk 154, dolar 302—302.50.

Belgrad, 9. febr. Valute: Francoski franki 640, dolari 75.50, lire 372, marke 38.75, leji 49.25, avstrijske krone 1.30, Devize: Pariz 636, Zeneva 1500, Praga 145, Berlin 38.45, Dunaj 1.03, Bukarešta 59.25, Budimpešta 11.45.

Zürich, 9. febr. (Izv.) Dev.: Pešta 0.82, Berlin 2.66, Italija 25.50, London 22.49, New York 514, Pariz 44.35, Praga 9.30, Dunaj 0.17, Madrid 80.75, Bruseli 41.90, Zagreb 1.70, Varšava 0.15, Holandsko 192.25, Valute: n. a. K 0.08.

Praga, 9. februarja. (Izv.) Devize: Dunaj 0.63, Berlin 72.25, Rim 250, Zagreb 0, Budimpešta 80.75, Pariz 402, London 229.50, New York 32, Curih 1015.5.

Berlin 9. februarja. (Izv.) Dunaj 678, Budimpešta 3033, Praga 362.10, Pariz 1663.30, London 841.65, New York 191.55, Curih 374.125.

g Razdelitev Kranjske industrijske družbe. Razdelitev Kranjske industrijske družbe v jugoslovansko in italijansko podjetje se pričakuje v bod čili dneh. Posamezni špekulanti so pričeli z živahnim kupovanjem delnic omenjene družbe.

g Koliko prinašajo žveplenke? Tovarna vžigalica »Lrava« d. d. v Osijeku je plačala državi monopolno pristojbino za mesec januar 7.747.200 K.

g Nov rudnik. V Carevi Gori v Srbiji so pričeli eksploatirati nov premogovnik.

g Razdelitev vaškanske parka. Konferenca v Portorose je določila osnovne smernice za razdelitev vaškane v lokomotiv, ki so pripadale nekdanjim avstrijsko-ogrskim državnim železnicam. Ravnatoku tudi glede železniških voz, ki so bili privatna last. Češke državne železnice so tozadevno se dogovorile s privatniki. Težkoče vladačo samo eri Plaskovi. Toda tudi tu bode vrašanje kmalu zadovoljivo rešeno.

g Cene prašičev na Dunaju. Na Dunaju so se ta teden pčevali mastni prašiči po 1750—1850 n. a. K žive teže.

g Revizija carinskih tarifov. Trdovsko ministristvo razpravlja o vrašanju revizije carinskih tarifov.

g Promet papirnatega denarja na Danskem. Na Danskem je bilo koncem januarja za 408.440.809 d. kron papirnatega denarja v prometu.

g Tobačni monopol na Poljskem. Poljska vlada namerava na predlog finančnega ministra uvesti v celi državni monopol na tobak. Kakor znano, v predvojni Rusiji ni bilo tobač. monopola.

g Stanje papirnatega denarja v Avstriji. »Neue Freie Presse« poroča, da ima Avstrija sodej

v prometu krog 240 milijard nem. avstr. kron papirnatega denarja v prometu.

Ljubljanske novice.

Iz tobačne tovarne prihaja čimdalje več pritožb. Menimo, da je naloga kontrolnih organov, da skrbijo za red in pošteno delo, ne pa za nepotrebne in neopravičene sekature delavstva. Ali ni sramota, ako mora delavstvo, ki ljubi svoj rod in jezik, priznati, da so svoj čas tujerodni kontrolni organi, ki so bili strokovno naobraženi, bolj priznavali trud in dobro delo delavstva, kadar je res zaslužilo, kakor sedaj. Pričakujemo tozadevne remedure.

Iz Leonova družba. Odborniki »L. D.« se vladno vabijo k seji, ki bo danes, v petek, dne 10. t. m. ob 6. zvečer v prostorih I. nadst. Jugoslovanske tiskarne. Seja je važna. — Predsednik.

Iz Prosveta Krakovo—Trnava. Danes ob pol osmih predava v društvenih prostorih, Kolesijska ulica 1, dr. p. Angelik Tomine »O postanku svetca«.

Iz Društvo bančnih uradnikov za Slovenijo ima svoj I. redni občni zbor v petek dne 17. febr. t. l. ob 8. uri zvečer v društvenem lokalu (suteran Jadranske banke). Odbor pozivlja vse člane, da se zanesljivo udeležijo zбора. — Odbor.

Iz Na plakatih za koncert Glasbene Matice in v nekaterih časopisih je bilo pomotoma objavljeno, da sodelujejo nekateri »godci« mesto godbeniki kr. muzike dravske divizijske oblasti.

Iz Umrlí so v Ljubljani: Ivan Dejak, berač, 68 let. — Fran Ksav. Souvan, posestnik, 48 let. — Julij Benporat, zasebnik, 41 let. — Marija Gvardjančič, zasebnica, 45 let. — Fran Ozimič, tesar, 60 let. — Marjeta Rozman, hči hišarice, 16 let. — Vida Snaj, kočarjeva hči, 15 mesecev. — Stanko Jendič, okrajni sodnik, 43 let. — Pavla Belič, učiteljica, 30 let. — Antonija Košak, dijaška gospodinja, 74 let. — Franciška Ponikvar, služkinja, 44 let. — Marija Goršič, šivilja, 36 let. — Dragomir Hočevar, rejnec, 42 ur. — Franciška Zagar, žena polic. stražnika v Kranju, 53 let. — Ana Lampe, hišna, 37 let. — Valentina Praprotnik, posestnikova hči, 4 leta.

Iz Pokvarjena mladina. Policija je prišla mlada nepridiprava Antona Primca in Trampuša.

Fanta sta povedala zaslišujočemu revirnemu nadzorniku Podrebersku reči, katere morajo povzročiti vsakemu mladinojubi resne skrbi. Da dobi denar, je ukradel Prime svojo lastni materi srebrno uro, katero je prodal za 120 kron. Na to sta frkova sklenila, da bosta oplenila cerkvene nabiralnike. Šla sta v frančiškansko cerkev in v stolnico, toda njuna namera se jima ni posrečila. Odšla sta nato v cerkev Srca Jezusovega z namenom, da bosta vlomila v tabernakelj, ukradla monstranco, jo razbila in posamezne kosčke zlata prodala zlatarjem. Trampuš je stopil na veliki oltar, da bi vlomil v tabernakelj, Prime ja pa stražil. Mlada zločinca svoje namere zgolj za to nista izvedla, ker so pričeli otroci prihajati v cerkev, vsled česar sta ušla. Končno je Trampuš ukradel v Skofcovem hlevu na Glincah 2 biča in bičevnik, kar je podaril nekemu Trpinčevemu hlapcu. Da sta obiskavala mlada »gospod« kino in gledališče, je pri taki gospodi samoposebi umljivo.

Iz Velik vlom na Viču. Doda se neznani zločinci so vlomili pri Petru Senku na Viču in odnesli lističih kož v vrednosti 88.000 kron. Organi I. kriminalnega oddelka so z vso vnezo zasledovali zločince in posrečilo se jim je, da so našli ukradene kože skrite v Golobovem hlevu.

Iz Neokusna šala. Ponoči ob pol 1. je pozvonil neki navidezno precej vinjeni 20 letni mladenci hišniku Mestne hranilnice Francu Južini. Neznane je pripovedoval, da gre po g. dr. Kobala. Ko mu je pa hišnik povedal, da g. dr. Kobal kot vojaški zdravnik ne obiskuje civilnih bolnikov, je začel prositi g. Južino, naj mu posodi denar, ker je pozabil denarico doma. Med prerokanjem je neznane iztiral g. Južini črna gumba na suknji. Izključeno ni, da je bil nameravav v Mestno hranilnico vlom, ker so postali ljubljanski tatovi in vlomilci zopet zelo predrzni.

Iz Tatvine. Slugi Igljicu Matevžu je tat ukradel par čevljev. — Izvoščku Jakobu Pevcu je bil ukraden lovski pes, Ivanu Grilcu pa pes, ki sliši na ime Črt. — Neznani zločinec je vlomil v trafiko, ki stoji ob železniškem prelazu na Gospo-sveti česti in ukradel revni trafikantki Mariji Matičičevi, ženi invalida, 416 kron. — Hlapcu Jožetu Juvanu je bila iz hleva v Kapiteljski ulici ukradena obleka v vrednosti 3600 kron. — Suknja vredna 1500 kron je bila ukradena v kavarni »Evropa«.

Iz Dotična dama, ki je v sredo 8. t. m. na plesnih vajah v Unioinu zamenjala pelerino in črni šal, se naproša, naj prinese oboje v Vrhovčovo ul. št. 1, prvo nadstropje, levo, kjer dobi svojo pelerino.

Cerkveni vestnik.

c Marijina kongregacija za gospe v jezuitski kapeli. Jutri, v soboto, dne 11. t. m. ob 7. uri sv. maša s skupnim sv. obhajilom. (Obvezno.)

Prosveta.

pr VI. sinfonični koncert (II. jubilejni koncert ob priliki 50 letnice Glasbene Matice) bo izvajalo orkestralno društvo v ponedeljek 13. t. m. pod taktirko prof. Jeraja, ki je ljubljanskemu občinstvu kot dirigent dobro poznan. Skladatelj dr. Kimovec piše v »Pevcu« o njem: »S svojo trudapolno vnezo in z velikimi uspehi kleše stopnje v neobdelan kamen orkestralne produkcije z domačimi močmi; to je za notranji razvoj naše glasbe nad vse važno pionirsko delo.« Imenovani kritik čisto pravilno in upravičeno poudarja zlasti kulturno delo domačinov in dejstvo, da postavlja prof. Jeraj s svojim neumornim delom temelj domači instrumentalni glasbi. Prof. Jeraj nam podaja mojstrska dela instrumentalne glasbe v obliki, ki kolikor možno odgovarja namenom skladatelja. Z normalno zasedenimi godali dosega enotnost orkestra v sozvočku s pibali, kontraste v dinamiki od zvenečega pianissima do mogočnega fortissima in pravilno melodično črto z ozirom na stavbo skladbe in njen vrhunec Na koncertu 13. t. m. je pričakovati velikega umetniškega užitka. Vstopnice v predprodaji v pisarni Glasbene Matice (Gospiska ulica 8, I. nadst.). (K)

pr Verska anketa u Beogradu i njeni zaključci. Izdal dr. Rado Kušec, univerzitetni profesor v Ljubljani. Gospod avtor opisuje v lični brošurici potek verske ankete, katero je sklicalo ministrstvo ver v Beogradu. Anketa je bila informativnega značaja in se je obdelavala trojno vprašanje: a) Pravni položaj vseh v ustavi priznanih konfesij, b) ureditev medverskega razmerja, c) ureditev gmoletnega stanja verskih služabnikov. Gospod pisatelj pojasnjuje najprej programne točke, potem navaja rešitev istih na podlagi tozadevnih zapisnikov, v katerih precizira vsaka konfesija svoje načelo stališča. V zadnjem oddelku se razpravlja o ureditvi kongru in se navajajo razni tozadevni predlogi. Namen brošurice je, da napoti cerkvene kroge in centralno vlado, da se čimprej odločijo za to ali ono možnost, kako osigurati obstanek cerkve in svečenštva in da se vsak tozadevni načrt postavi a priori na pravno podlago.

Na koncu pozivlja gospod pisatelj vladu, da naj začne rešitev saj s tem, da prevede sedanjo kongru na dinarske zneske, kakor se je to že zgodilo z vsemi uradniškimi plačili in da naj izplačuje kupone predvojnih posojil, ki tvorijo del dotacij cerkvenih službenih mest. Te obligacije se bodo morale prevzeti in cerkvi bi bilo zdato pomagano, če bi se izplačilo odredilo čimprej. Knjižica stane 5 dinarjev in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

pr Dramatična šola Udruženja gledaliških igralcev v Ljubljani pod vodstvom naše priznane dramske igralka ge. Gusti Danilove prav lepo uspeva. Priglasilo se je več znanih talentiranih gospodičen in gospodov. Člani Udruženja so mesečnih prispevkov prosti, zakar gre posebnoma hvala neumorni poživovalnosti gori omenjene umetnice. Sprejmejo se še novi, resni talenti. — Mestni odbor Udruženja gledaliških igralcev v Ljubljani.

Turistika in sport.

K nedeljskim smučskim tekmam v Bohinju dobe tekmovalci polovično vozno na državnih železnicah, po možnosti tudi na južni. Sportna Zveza bo izdajala tozadevne legitimacije v Bohinju, hotel Markež (tekmovalna komisija). Sportniki naj obdržijo svoje vozne listke, katere vplačajo v eno smer polno, za nazaj se bodo s temi listki in z legitimacijo Sportne Zveze lahko vrnili brez novih vozni listkov.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Relativna vlaga v C	Nebo, vetrov	Padačina v mm
8. 2. 21 h	741.8	- 8.2	0.6	d. jas. s v	—
9. 2. 7 h	742.5	- 1.5	0.3	megla sever	—
9. 2. 14 h	742.5	- 4.2	0.6	jasno sever	—

Kaj je Elgasfluid - to se zna! Lekarnar Feller - Stubica!

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 3 Din.)

BATERIJE ZA ZEPNE SVETILKE:

A. Stadler, Sv. Petra cesta št. 23.

FOTOGRAFSKI ATELJE:

Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.

KLEPARJI:

Korn T., Poljanska cesta št. 8.

Remšar & Smerkel, Florijanska ul. 13.

KNJIGARNE:

Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje:

Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreyer nasl. Jakob Kavčič, Gradišče št. 5.

PISALNI STOROJI IN POTREBŠČINE:

Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

SOBNO SLIKARSTVO:

Zuran Martin, Mestni trg št. 12.

SPEDICIJSKA PODJETJA:

Ranzinger R., Cesta na juž. železnico 7—9.

TELOV POTREBŠČINE IN KLOBUKI:

Kuonvar Ivan, Stari trg št. 10.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

TRGOV. Z DEZNIKI IN SOLNČNIKI:

Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Erjavec & Turk pri zlati lopatic, Valva-zorjev trg št. 7.

Sušnik Alojzij, Zaloška cesta št. 21.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA:

Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10.

(Ceno in točno.)

ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV

Cihlač Josip, Dunajska cesta št. 67.

ZALOGA POHISTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

Štirje trgovski uradniki

večji bančnega poslovanja, iščejo zaposlenja v prostem času. Prevzeli bi popolno vodstvo (korespondenco in knjigovodstvo) kakakega večjega trgovskega podjetja v Ljubljani. Cenj. ponudbe na upravnishstvo »Slovenec« pod: »VODSTVO 479c.

PERJE

kokoške in puranske se more dobiti v vsaki množini po dnevnih cenah pri E. Vajda

veletrgovina perutnine, Čakovec, Medjimurje. 482

Kupi se takoj blagovina

Wertheim ali Wiese št. 3 ali 4, dobro shranjena in uporabna. Ponudbe na trdiko Dolničar & Richter, Ljubljana tovarna voščenih izdelkov, Vožarski pot št. 1. 448

Modistinja,

starejša oseba, zmožna, na voditi samostojno trgovino, se sprejme za takojšen nastop v Celju. Prednost imajo one, ki lahko polče kavcijo. Tozadevne ponudbe s pričevali je poslati na FRANC CERAR, tovarna, Domžale. 480

12. FEBRUARJA

(nedelja) se vrši prostovoljna javna dražba stavbenih parcel

ob Dunajski cesti v izmeri 2538 m² ob 3. uri popoldne v gostilni KOUTNY, nasproti artiljerijske vojašnice na Dunajski cesti. Natančneji pogoji se zvedo pri g. MATE HAFNERJU, notarju v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6. 483

Kupim BENCINMOTOR

do 5 HP. Ponudbe pod »Bencinmotor« na upravo »Slovenec«. 478

Zahvala.

Ob prerani izgubi nam, preljube

DRAGE

se zahvaljujemo za duševno pomoč in obiske pred g. župniku J. Barletu, pred g. p. Cirilu in žast. g. bogoslovca A. Severju. Visokorodni gđ. P. Schubertovi dolgujemo neizrazno zahvalo za angelskovdano strežbo in tolažbo. Zahvaljujemo se vsem za izkazano duševno in materialno pomoč, posebno g. Hibšerjevi, krožku »Orlic«-dijakinji, visokorod. prof., cenj. tovarišicam za zadnje spremstvo in govore ter pevskeemu zboru za žalostinki. Bog plačaj vsem, ki so nam lajšali trpke ure!

Družina Likovič.

Ceneno stanovanje

obstoječe iz ene sobe in kuhinje, pripravno za železničarja ali rokodelca, blizu glavnega kolodvora, se zamenja za večje stanovanje (dve sobi in kuhinji) kjerkoli v mestu. — Ponudbe pod: »Stanovanje K 60/459« na upravnishstvo »Slovenec«.

kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in zivalih Naftomazilo, ki je brez duha in ne muže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošt. 5 Din. pri T. NKOČI, lekarna Ljubljana, Slovenija.

Zahvala.

Vsem, ki so izrazili sočutje, darovali prekrasno cvetje in se udeležili pogreba našega preljubega

Stankota

se najiskreneje zahvaljuje

ročbina Jencičeva.

V Ljubljani, dne 9. februarja 1922.

Natječajni oglas.

Direkcija drž. železnica Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu razpisuje ovime javni natječaj (licitaciju) za liferaciju

čeličnih vatrenih cijevi za lokomotive i to:

1200 komada za lokom. ser. 220, vanjski promjer 46 mm, nutranji promjer 40.5 mm, dulj. 4085 mm	
1540 < < < < 226, < < 46 < < < 40.5 < < 4285 <	
375 < < < < 377, < < 46 < < < 40.5 < < 3085 <	
975 < < < < 324, < < 52 < < < 46.5 < < 5085 <	
500 < < < < 601, < < 52 < < < 46.5 < < 5685 <	
725 < < < < 342, < < 70 < < < 64.0 < < 3935 <	
200 < < < < 370, < < 52 < < < 46.5 < < 3785 <	
200 < < < < 375, < < 52 < < < 46.5 < < 3885 <	
250 kom. za lok. slov. želj. ser. 99 i 299 < < 44 < < < 39.0 < < 3625 <	
500 < < < < 170, < < 51 < < < 46.0 < < 5125 <	
i 500 < < < < 73, < < 51 < < < 46.0 < < 5225 <	

Kvaliteta ovih cijevi mora odgovarati našim posebnim propisima, koji stoje na uvid u mašinskim odelenju ove direkcije.

Ponude moraju glasiti franko Zagreb, ocarinjeno i u dinarima te se imadu biljegovati biljegom od 20 dinara. Iste moraju najkasnije do 20. marta o. g. u 12 sati prispjeti u ekonomno odeljenje ove direkcije, te če se u istom odelenju otvoriti i pročitati istoga dana. Otvorenju ponuda mogu prisustvovati nudioci ili njihovi zastupnici.

Općenito važe za ovu licitaciju propisi članka 86—98 zakona o drž. računovodstvu (odel. B).

Zaobinu, kavciju, koja iznosi 10 % tražena kupovnine treba položiti do 15. marta o. g. u 12 sati pozivom na broj ovega oglasa kod glavne blagajne potpisane direkcije u Zagrebu.

Materijal se imade dostaviti najkasneje mjesec dana o primitku naručbe.

U Zagrebu, dne 31. januarja 1922,

Direkcija drž. železnica kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu.